

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 206/08-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. júna 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. T. L., B., zastúpeného advokátkou JUDr. A. S., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní o jeho návrhu na obnovu konania vedenom pod sp. zn. 12 C 144/05 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. T. L. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. februára 2008 doručená sťažnosť Ing. T. L., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. A. S., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní o jeho návrhu na obnovu konania vedeného pod sp. zn. 12 C 144/05.

Zo sťažnosti vyplýva, že 23. mája 2005 sťažovateľ podal okresnému súdu návrh na začatie konania o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom. Okresný súd v predmetnej veci nariadil na 6. jún 2006 pojednávanie, na ktorom sa *„v merite veci nekonalo, ale súd sa zaoberal len námietkou sťažovateľa, aby nebolo pripustené zastupovanie odporcu advokátom, keď je žalovaný štát“*.

Okresný súd uznesením č. k. 12 C 144/05-108 zo 6. júna 2006 rozhodol, že návrh sťažovateľa na nepripustenie právneho zastúpenia odporcu advokátom zamieta. Sťažovateľ proti tomuto uzneseniu podal 3. júla 2006 odvolanie a 20. júla 2006 predložil okresnému súdu *„doplňujúce listinné dôkazy k odvolaniu“*. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 8 Co 333/06-118 z 29. septembra 2006 napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil.

Sťažovateľ okresnému súdu podal 23. novembra 2006 *„návrh na obnovu konania vo veci potvrdeného uznesenia Okresného súdu Bratislava I č. k. 12 C 144/05-108 zo dňa 06. 06. 2006 s uvedením konkrétnych zákonných dôvodov obnovy konania“*. Okresný súd ho následne prípisom doručeným mu 13. decembra 2006 vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za podaný návrh na obnovu konania. Na túto výzvu sťažovateľ reagoval podaním z 15. decembra 2006, v ktorom požiadal o oslobodenie od zaplatenia súdneho poplatku. Podaním z 2. marca 2007 vzal svoj návrh na obnovu konania späť a zároveň požiadal o *„urýchlené určenie skorého termínu súdneho pojednávania v pôvodnej právnej veci navrhovateľa tak, aby nedochádzalo k zbytočným preťahom v konaní“*.

Podaniami zo 16. marca 2006, 19. apríla 2006, 14. mája 2007, 20. júla 2007 a 19. novembra 2007 sťažovateľ urgoval okresný súd nariadiť pojednávanie vo veci vedenej pod sp. zn. 12 C 144/05, ktorý však na uvedené podania sťažovateľa nijako nereagoval.

Sťažovateľ podal krajskému súdu 3. septembra 2007 sťažnosť „na predsedníčku Okresného súdu Bratislava I. a na subjektívne prietahy v konaní č. k. 12 C 144/05 samosudkyňou, ktorá má rozhodovať v predmetnej právnej veci“. Krajský súd v prípise sp. zn. Spr. 2253/07 z 30. októbra 2007 konštatoval, že „táto sťažnosť od sťažovateľa zo dňa 03. 09. 2007 je dôvodná a zároveň sa mu ospravedlnil za subjektívne prietahy v konaní“. Aj napriek tomu je okresný súd v uvedenom konaní stále nečinný.

Prípisom z 10. decembra 2007 okresný súd vyzval sťažovateľa, aby mu oznámil, či trvá na podanej žiadosti o oslobodenie od súdneho poplatku za podaný návrh na obnovu konania aj napriek tomu, že späťvzatie uvedeného návrhu mu bolo doručené už 2. marca 2007.

Predmetné konanie podľa sťažovateľa „vzhľadom na jeho predmet, skutkovú a právnu povahu sporu nemožno hodnotiť ako zložitú vec“ a on sám ako účastník tohto konania neprispel svojím správaním k jeho predĺženiu. Okresný súd „porušil základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy aj tým, že dosiaľ nezastavil konanie uznesením po predložení späť vzatia návrhu na obnovu konania zo dňa 02. 03. 2007, ktorý smeroval proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I. č. k. 12 C 144/06-108 zo dňa 06. 06. 2006. Tým vznikajú ďalšie pretrvávajúce zbytočné prietahy v tomto konaní a to od 02. 03. 2007 doposiaľ t. j. vyše 10 mesiacov. Nevyhotovením uznesenia o zastavení konania o späťvzatom návrhu na obnovu konania má za negatívny následok na predlžovaní ďalších pretrvávajúcich zbytočných prietahov v konaní v pôvodnej veci vedenej Okresným súdom Bratislava I. pod sp. zn.: 12 C 144/05. V tomto konaní sa v dôsledku prietahov v procesných veciach nemohlo rozhodnúť o merite veci, čím vznikajú celkové prietahy v konaní od 23. 05. 2005 (podanie návrhu žaloby) až dosiaľ t. j. vyše 32 mesiacov.“

Podľa sťažovateľa je „evidentné, že v obidvoch uvedených procesných konaniach, sa Okresný súd Bratislava I. dopustil zbytočných prietahov, čím porušil právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví, že jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 dohovoru (z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ má na mysli čl. 6 ods. 1 dohovoru, pozn.) bolo postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 144/05 porušené, aby prikázal okresnému súdu „*v konaní vo veci vedenej pod sp. zn. 12 C 144/05 konať tak, aby okamžite uznesením zastavil konanie o návrhu na obnovu konania vo veci nepripustenia zastupovania odporcu advokátom na základe späťvzatia tohto návrhu a následne, aby bola pôvodná právna vec, čo najrýchlejšie meritórne prejednaná a rozhodnutá*“, a aby mu priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 100 000 Sk a náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci (v tomto prípade okresného súdu v občianskoprávnom konaní) nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Ústavný súd vychádza aj zo svojej doterajšej judikatúry, podľa ktorej ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola sťažnosť ústavnému súdu uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva ešte mohlo dochádzať alebo porušenie v tom čase ešte mohlo trvať (m. m. I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 144/05.

Sťažovateľ 3. septembra 2007 podal krajskému súdu sťažnosť „na predsedníčku Okresného súdu Bratislava I. a na subjektívne prietahy v konaní č. k. 12 C 144/05 samosudkyňou, ktorá má rozhodovať v predmetnej veci“, ktorý na ňu odpovedal prípisom sp. zn. Spr. 2253/07 z 30. októbra 2007, v ktorom ju vyhodnotil ako dôvodnú a zároveň sa sťažovateľovi ospravedlnil za vzniknuté subjektívne prietahy v konaní.

Podľa zistenia ústavného súdu okresnému súdu bolo následne doručené 19. novembra 2007 podanie sťažovateľa, v ktorom ho požiadal o nariadenie pojednávania. Dňa 10. decembra 2007 okresný súd sťažovateľovi zaslal výzvu, aby oznámil, či trvá na svojej žiadosti o oslobodenie od platenia súdneho poplatku za podaný návrh na obnovu

konania. Uznesením z 5. marca 2008 okresný súd zastavil konanie o návrhu na obnovu konania, ktoré nadobudlo právoplatnosť 10. apríla 2008, a 25. apríla 2008 okresný súd nariadil pojednávanie v predmetnej veci na 18. jún 2008.

S prihliadnutím na okolnosti tohto prípadu, predovšetkým na doterajšiu dĺžku tohto konania, ako aj na skutočnosť, že podaná sťažnosť na prietahy v konaní splnila svoj účel, keďže v predmetnej veci je už v súčasnosti nariadené pojednávanie, ústavný súd konštatuje, že v súčasnom štádiu uvedeného konania nemožno dospieť k záveru o porušovaní sťažovateľom v sťažnosti označených práv.

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, I. ÚS 20/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní [podľa § 3 ods. 7 a § 62 ods. 1 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“)] je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám urobil nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou. Preto ústavný súd o sťažnosti, ktorej predmetom je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, že sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona o súdoch (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), avšak ich využitím nedosiahol účinnú nápravu namietaného porušenia označených práv.

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 3 ods. 7 a § 62 ods. 1 a nasl. zákona o súdoch zásadne považuje za účinný

prostriedok ochrany základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými priet'ahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných priet'ahov a ustanovuje za také priet'ahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona].

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd dospel k záveru, že v tomto prípade využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mal sťažovateľ právo (sťažnosť na priet'ahy v konaní) podľa zákona o súdoch, sa v okolnostiach posudzovanej veci prejavilo ako účinný prostriedok nápravy.

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júna 2008